

Recenzný posudok na vysokoškolské skriptá

Praktický úvod do metodológie výskumnej práce

od autorky Mgr. Zuzany Škodovej, PhD.

Predkladané skriptá sú určené najmä pregraduálnym študentom pripravujúcim sa na písanie svojich záverečných bakalárskych a magisterských prác v zdravotníckych študijných programoch, predovšetkým pôrodnej asistencie. Vzhľadom na nedostatok učebnej literatúry tohto druhu predstavujú významný prínos v pedagogike a účinnú pomôcku na zvýšenie kvality záverečných prác. Za veľmi účelné pokladám, že autorka sa len v malej miere venuje teoretickým aspektom metodológie vied a zameriava sa predovšetkým na praktické aspekty písania vedeckých prác. Osobitne oceňujem veľké množstvo príkladov vhodne demonštrujúcich použitie opisovaných metód v praxi. Obsah skript je komprehenzívny a jednotlivé kapitoly sú proporčne vyrovnané vzhľadom na ich dôležitosť. Vďaka prehľadnej štylistickej forme je text ľahko pochopiteľný a zapamätateľný.

K predkladaným skriptám mám niekoľko pripomienok v záujme ďalšieho skvalitnenia ich obsahu:

- Navrhujem zváženie jazykovej korektúry vzhľadom na ojedinelé štylistické nezrovnalosti a drobné gramatické chyby a preklepy. Napr. navrhujem používať slovenský prepis „dizajn“, najmä keď sa používa v skloňovanej forme.
- Navrhujem doplniť k textu o indukčnej štatistike aj alternatívne pojmy „analytická štatistika“ a inferenčná štatistika“ vzhľadom na to, že sa v tejto forme často uvádzajú v inej literatúre.
- V kapitole 2.2. navrhujem základnú charakteristiku experimentu (uvedenú na str. 12) presunúť na začiatok kapitoly, vzhľadom na jej dôležitosť pre pochopenie ďalšieho textu.
- na str. 11 navrhujem doplniť Bradford-Hillove podmienky kauzality
- na str. 12 pri uvádzaní podmienok priebehu výskumu navrhujem použiť namiesto výrazu „meriam závislú premennú“ všeobecnejší výraz „sledujem závislú premennú“. Ide o to, že merať možno len numerické (kvantitatívne) premenné. U ostatných je možné zisťovať početnosť, resp. frekvenciu výskytu daných kategórií.
- V kapitole 2.2. je potrebné doplniť okrem longitudinálnej a prierezovej aj retrospektívnu štúdiu (case-control study, resp. štúdia typu prípad-kontrola)
- Kapitola 2.6. Metaanalýza nie je ekvivalentom prehľadovej štúdie! Je len jednou z foriem prehľadovej štúdie. Pri metaanalýze sa jednotlivé štúdie zahrnuté do prehľadu opätovne štatisticky analyzujú a to tak, že zosumarizované pozorovania sa hodnotia ako jeden celok. To umožňuje odhaliť rozdiely, ktoré v jednotlivých štúdiách nebolo možné pozorovať vzhľadom na menšiu veľkosť súborov.
- V kapitole 3.2. navrhujem doplniť poznámku, že externá validita je miera, akou možno generalizovať získané výsledky.
- na str. 33 vo vzorci na výpočet návratnosti navrhujem použiť v menovateli namiesto „počet rozdáných dotazníkov“ výraz „veľkosť súboru, kde budú dotazníky distribuované“. Študenti totiž pomerne často robia chybu, že dotazníky rozdávali len osobám, ktoré už súhlasili z ich vyplnením, čím získavajú zavádzajúco vysoké hodnoty návratnosti.
- V rámci kapitoly 4 a príslušných podkapitol absentujú ako zdroje údajov numerické merateľné objektívne premenné, napr. biochemické, antropometrické a pod. údaje.

- V kapitole 5.5., hoci to vyplýva z textu, navrhujem doplniť explicitnú poznámku, že každý graf, resp. tabuľka musia mať nadpis a musí sa na ne odkazovať v texte práce.

Predkladané skriptá budú po zapracovaní poznámok veľmi cenným prínosom v pedagogike. Vzhľadom na svoje praktické zameranie si nájdu uplatnenie aj mimo študijných programov, ktoré spomína autorka, u postgraduálnych študentov ako aj každého odborníka zaoberajúceho sa vedeckou prácou.

Vydanie týchto skrípt preto veľmi vítam a jednoznačne ich odporúčam publikovať.

Doc. MUDr. Tibor Baška, PhD.

Ústav verejného zdravotníctva JLF UK

Sklabinská 26

036 01 Martin

V Martine 3.7.2013